

Suvestinė redakcija nuo 2023-03-03

Įsakymas paskelbtas: TAR 2021-12-27, i. k. 2021-27168

Nauja redakcija nuo 2023-03-03:

Nr. [3D-123](#), 2023-03-02, paskelbta TAR 2023-03-02, i. k. 2023-03880

LIETUVOS RESPUBLIKOS ŽEMĖS ŪKIO MINISTRAS

ĮSAKYMAS

DĖL LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 M. PROGRAMOS PRIEMONĖS „RIZIKOS VALDYMAS“ VEIKLOS SRITIES „PAJAMŲ STABILIZAVIMO PRIEMONĖS (ŽEMĖS ŪKIO RIZIKOS VALDYMO FONDAI)“ ĮGYVENDINIMO TAISYKLIŲ PATVIRTINIMO

2021 m. gruodžio 27 d. Nr. 3D-862

Vilnius

Įgyvendindamas 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondai, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2039, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentą (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/1033, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentą (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1227, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotąjį reglamentą (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1998 m. rugsėjo 15 d. nutarimu Nr. 1120 „Dėl Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerijos nuostatų patvirtinimo“, 9.2 ir 14.1 papunkčių²³ ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimo Nr. 722 „Dėl

Valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų, atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“ 1 punktą,

t v i r t i n u Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pajamų stabilizavimo priemonės (žemės ūkio rizikos valdymo fondai)“ įgyvendinimo taisykles (pridedama).

Žemės ūkio ministras

Kęstutis Navickas

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2021 m. gruodžio 27 d. įsakymu Nr. 3D-862
(Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro
2023 m. kovo 2 d. įsakymo Nr. 3D-123
redakcija)

**LIETUVOS KAIMO PLĖTROS 2014–2020 METŲ PROGRAMOS PRIEMONĖS
„RIZIKOS VALDYMAS“ VEIKLOS SRITIES „PAJAMŲ STABILIZAVIMO
PRIEMONĖS (ŽEMĖS ŪKIO RIZIKOS VALDYMO FONDAI)“ ĮGYVENDINIMO
TAISYKLĖS**

**I SKYRIUS
BENDROSIOS NUOSTATOS**

1. Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pajamų stabilizavimo priemonės (žemės ūkio rizikos valdymo fondai)“ įgyvendinimo taisyklės (toliau – Taisyklės) parengtos įgyvendinant 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr. 1303/2013, kuriuo nustatomos Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui, Europos žemės ūkio fondui kaimo plėtrai ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui bendros nuostatos ir Europos regioninės plėtros fondui, Europos socialiniam fondui, Sanglaudos fondui ir Europos jūros reikalų ir žuvininkystės fondui taikytinos bendrosios nuostatos ir panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1083/2006, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. spalio 19 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/2039, 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) Nr.1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, kuriuo panaikinamas Tarybos reglamentas (EB) Nr. 1698/2005, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. birželio 29 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamentu (ES) 2022/1033, 2014 m. liepos 17 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) Nr. 808/2014, kuriuo nustatomos Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, taikymo taisyklės, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2022 m. liepos 15 d. Komisijos įgyvendinimo reglamentu (ES) 2022/1227, 2014 m. kovo 11 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) Nr. 807/2014, kuriuo papildomas Europos Parlamento ir Tarybos reglamentas (ES) Nr. 1305/2013 dėl paramos kaimo plėtrai, teikiamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai (EŽŪFKP) lėšomis, ir nustatomos pereinamojo laikotarpio nuostatos, su paskutiniais pakeitimais, padarytais 2018 m. spalio 30 d. Komisijos deleguotuoju reglamentu (ES) 2019/94, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. liepos 22 d. nutarimu Nr. 722 „Dėl valstybės institucijų ir įstaigų, savivaldybių ir kitų juridinių asmenų,

atsakingų už Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos įgyvendinimą, paskyrimo“, Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programa, patvirtinta 2015 m. vasario 13 d. Europos Komisijos sprendimu Nr. C-(2015)-842 (toliau – Programa), ir atsižvelgiant į Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisykles, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. rugpjūčio 26 d. įsakymu Nr. 3D-507 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos administravimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Administravimo taisyklės).

2. Taisyklės nustato priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pajamų stabilizavimo priemonės (žemės ūkio rizikos valdymo fondai)“ (toliau – priemonė) paramos teikimo ir administravimo tvarką. Taisyklėmis turi vadovautis žemės ūkio rizikos valdymo fondai, rengdami ir teikdami paramos paraiškas, ir paramos gavėjai, taip pat institucijos, atliekančios paramos paraiškų vertinimą ir projektų įgyvendinimo priežiūrą pagal priemonę. Paramos teikimo ir administravimo tvarka, kiek to nereglamentuoja Taisyklės, nustatyta Administravimo taisyklėse.

3. Kitos Taisyklėse vartojamos sąvokos apibrėžtos Lietuvos Respublikos žemės ūkio, maisto ūkio ir kaimo plėtros įstatyme, Lietuvos Respublikos smulkiojo ir vidutinio verslo plėtros įstatyme, Programoje, Administravimo taisyklėse.

II SKYRIUS

PRIORITETAI, TIKSLINĖS SRITYS IR KOMPLEKSINIAI TIKSLAI

4. Įgyvendinant priemonę, prisidedama prie ES kaimo plėtros politikos trečiojo prioriteto „Skatinti maisto tiekimo grandinės organizavimą, įskaitant žemės ūkio produktų perdirbimą ir rinkodarą, gyvūnų gerovę ir rizikos valdymą žemės ūkyje“ tikslinės srities „Ūkių rizikos prevencijos ir valdymo rėmimas“ įgyvendinimo.

5. Priemonės įgyvendinimu siekiama prisidėti prie kompleksinio tikslo – tvari plėtra, pasiekimo užtikrinimas.

6. Priemonės įgyvendinimas užtikrina neribojamą prieigą ūkininkams iš skirtingų žemės ūkio sektorių.

III SKYRIUS

GALIMI PAREIŠKĖJAI, PARAMOS INTENSIVUMAS IR TINKAMOS FINANSUOTI IŠLAIDOS

7. Pareiškėjas laikomas tinkamu gauti paramą, jei atitinka šiame Taisyklių punkte išvardytas tinkamumo gauti paramą sąlygas ir reikalavimus:

7.1. pareiškėjas turi galiojančią akreditaciją pagal Žemės ūkio rizikos valdymo fondų akreditavimo taisyklės, patvirtintas Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2023 m. sausio 31 d. įsakymu Nr. 3D-47 „Dėl Žemės ūkio rizikos valdymo fondų akreditavimo taisyklių patvirtinimo“;

7.2. pareiškėjas ir Žemės ūkio rizikos valdymo fondo nariai neturi įsiskolinimų Nacionalinei mokesčių agentūrai prie Žemės ūkio ministerijos (toliau – NMA), Valstybinei mokesčių inspekcijai prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos (toliau – Valstybinė mokesčių inspekcija) ir Valstybinio socialinio draudimo fondo valdybai prie Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos (toliau – Valstybinio socialinio draudimo fondo valdyba), išskyrus atvejus, kai mokesčių, delspinigių, baudų mokėjimas atidėtas Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka arba dėl šių mokesčių, delspinigių, baudų vyksta mokestinis ginčas. Atitiktis šiam kriterijui gali būti tikslinama paramos paraiškos vertinimo metu;

7.3. pareiškėjas ir Žemės ūkio rizikos valdymo fondo nariai užtikrina, kad išlaidos, kurioms finansuoti prašoma paramos, nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų;

7.4. pareiškėjas tvarko buhalterinę apskaitą ir rengia finansines ataskaitas (sudaromas balansas, pelno (nuostolių) ataskaitos) pagal Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatytus reikalavimus.

7.5. pareiškėjas ir Žemės ūkio rizikos valdymo fondo nariai neturi finansinių sunkumų (restruktūrizuojami, bankrutuoja arba yra likviduojami).

8. Tinkamomis finansuoti pripažįstamos faktiškai patirtos, atsiskaitant per finansų įstaigas ir į paramos gavėjo apskaitą įtrauktos išlaidos, pagrįstos dokumentų originalais arba nustatyta tvarka patvirtintomis kopijomis.

9. Tinkamų finansuoti išlaidų kategorijos:

9.1. tiesiogiai su žemės ūkio rizikos fondo veikla susijusios administracinės išlaidos, kurios negali viršyti 200 tūkst. Eur, mažėjančia tvarka, pirmus trejus veiklos metus po žemės ūkio rizikos valdymo fondo pripažinimo tinkamu gauti paramą, tačiau ne daugiau kaip 20 proc. sukauptų žemės ūkio rizikos fondo lėšų, skirtų išmokėti žemės ūkio rizikos fondo nariams, fiziniams arba juridiniams asmenims, atitinkantiems 2013 m. gruodžio 17 d. Europos Parlamento ir Tarybos reglamento (ES) Nr. 1307/2013, kuriuo nustatomos pagal bendros žemės ūkio politikos paramos sistemas ūkininkams skiriamų tiesioginių išmokų taisyklės ir panaikinami Tarybos reglamentas (EB) Nr. 637/2008 ir Tarybos reglamentas (EB) Nr. 73/2009 su visais pakeitimais 9 straipsnį (toliau – Nariai), kaip finansinės kompensacijos (atitiktis šiam kriterijui įvertinama praėjus trejiems metams po sprendimo skirti paramą. Agentūra,

išnagrinėjusi galutinį mokėjimo prašymą ir nustačiusi, kad paramos gavėjui buvo išmokėta didesnė paramos suma nei pripažinta tinkama finansuoti paramos lėšomis, pareikalauja paramos gavėjo grąžinti permokėtą sumą);

9.1.1. iki dviejų darbo vietų įrengimo ir išlaikymo (biuro įrangos ir baldų, kompiuterinės technikos, programinės įrangos įsigijimo, darbo užmokesčio, kanceliarinių prekių įsigijimo išlaidos), dviem darbo vietoms (įsirengus vieną darbo vietą kompensuojama suma proporcingai mažinama) kompensuojama ne daugiau kaip 20 tūkst. Eur, iki 70 proc. tinkamų išlaidų, pirmaisiais veiklos metais;

9.1.2. kompensuojama ne daugiau kaip 18 tūkst. Eur, iki 70 proc. 9.1.1 papunktyje išvardytų tinkamų išlaidų, antraisiais veiklos metais;

9.1.3. kompensuojama ne daugiau kaip 16 tūkst. Eur, iki 70 proc. 9.1.1 papunktyje išvardytų tinkamų išlaidų, trečiaisiais veiklos metais;

9.2. iki 70 proc. įnašo į pradinį pasirašytąjį kapitalą – skiriant vieną kartą ne daugiau kaip 1 tūkst. Eur vienam Nariui;

9.3. iki 70 proc. išlaidų, išmokėtų Nariams kaip finansinės kompensacijos tik tuo atveju, kai atskiro Nario pajamų sumažėjimas viršija 20 procentų šio žemės ūkio veiklos subjekto vidutinių metinių praėjusių trejų metų laikotarpio pajamų arba praėjusių penkerių metų laikotarpio vidutinių trejų metų pajamų, neįskaitant per tuos penkerius metus gautų didžiausių ir mažiausių pajamų sumų (taikomas laikotarpis nustatomas žemės ūkio rizikos valdymo fondo). Nario pajamas sudaro prie bendrosios produkcijos pridėjus subsidijas ir atėmus mokesčius bei vidinį suvartojimą (kintamas sąnaudas). Subsidijos apima visas tiesiogines ir susietąsias išmokas bei nacionalines subsidijas. Žemės ūkio veiklos subjekto pajamas atitinkantis finansinės atskaitomybės rodiklis yra „Bendrasis pelnas“. Paramos intensyvumas įvertinamas atsižvelgiant į visą jau gautą paramą pagal Taisyklių 9.2 papunktį ir bendras paramos intensyvumas turi neviršyti 70 proc. tinkamų finansuoti išlaidų įnašų į pasirašytąjį kapitalą bei finansinėms kompensacijoms skirtų išlaidų.

10. Skiriant paramą Nariams, žemės ūkio rizikos valdymo fondas turi įsitikinti, kad šią priemonę taikant kartu su kitomis nacionalinėmis ar Europos Sąjungos paramos priemonėmis arba privačiomis draudimo schemomis, bus išvengta kompensacijos permokos.

11. Pridėtinės vertės mokestis (PVM) yra netinkamas finansuoti iš paramos lėšų.

12. Paraiškoje turi būti numatytos visos išlaidos, kurios yra susijusios su žemės ūkio rizikos fondo numatyta vykdyti veikla. Perkamos prekės, nurodytos Taisyklių 9.1.1 papunktyje, turi būti naujos (nenaudotos), atitinkančios Lietuvos Respublikos ir ES teisės aktų nustatytus reikalavimus. Paramos lėšomis finansuojamos tik tinkamos finansuoti išlaidos ne daugiau nei numatytas paramos dydis ir iki 70 proc. numatytas paramos intensyvumas. Tinkamos finansuoti

išlaidos turi būti išvardytos pagal išlaidų kategorijas, o ne pateikiamos bendra suma. Tinkamų finansuoti išlaidų suma, kai to reikia, pagrindžiama Administravimo taisyklių nurodyta tvarka.

IV SKYRIUS ĮSIPAREIGOJIMAI

13. Pareiškėjas įsipareigoja nuo paramos skyrimo teikti visą informaciją bei duomenis, reikalingus statistikos tikslams, Programos įgyvendinimo stebėsenai ar reikalingiems vertinimams atlikti.

14. Pareiškėjas ir paramos gavėjas prisiima šiuos įsipareigojimus:

14.1. be rašytinio Agentūros sutikimo nuo sprendimo skirti paramą iki projekto kontrolės laikotarpio, kaip numatyta Administravimo taisyklėse, pabaigos, vykdyti tarpusavio pagalbos veiklą, nekeisti jos pobūdžio, įgyvendinimo sąlygų, nekeisti žemės ūkio rizikos valdymo fondo veiklos taisyklių, nenutraukti vykdomos žemės ūkio rizikos valdymo fondo veiklos bei vykdomos žemės ūkio veiklos;

14.2. neparduoti ir kitaip neperleisti kitam asmeniui už paramos lėšas įgyto turto nuo šio turto įsigijimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

14.3. iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos tvarkyti buhalterinę apskaitą ir po projekto įgyvendinimo pabaigos metų pateikti Agentūrai kitų iš eilės einančių ataskaitinių metų balanso ir pelno (nuostolių) ataskaitas ne vėliau kaip per 4 (keturis) mėnesius šiems metams pasibaigus. Jeigu pareiškėjas yra įmonė, kuri pagal Lietuvos Respublikos teisės aktus privalo atlikti auditą, ji turi pateikti audituotas finansines ataskaitas ir audito išvadą už ataskaitinius metus (išskyrus dokumentus, kuriuos, vadovaudamasis finansinės atskaitomybės įstatymu, pareiškėjas teikia Juridinių asmenų registrai);

14.4. nuo paramos paraiškos pateikimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos užtikrinti, kad su projektu susijusių buhalterinių operacijų įrašai būtų atskiriami nuo kitų, įprastinių paramos gavėjo operacijų;

14.5. viešinti paramą, vadovaudamasis Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 3 d. įsakymu Nr. 3D-925 „Dėl Suteiktos paramos pagal Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programą viešinimo taisyklių patvirtinimo“ (toliau – Viešinimo taisyklės);

14.6. sudaryti sąlygas institucijoms, atliekančioms paramos paraiškų vertinimą, atranką ir projektų įgyvendinimo priežiūrą, Programos įgyvendinimo priežiūrą, ar jų įgaliotiems asmenims patikrinti Agentūrai pateiktus duomenis ir atlikti patikrą vietoje, gauti papildomos informacijos apie projektą ir su juo susijusią veiklą nuo paramos paraiškos

pateikimo dienos, taip pat audituoti, kontroliuoti, kaip yra laikomasi paramos gavimo sąlygų ir reikalavimų, kaip yra vykdomas projektas ir veikla, kuriai buvo skirta parama, nuo sprendimo skirti paramą priėmimo dienos iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos;

14.7 nuo sprendimo skirti paramą iki projekto kontrolės laikotarpio pabaigos išlaikyti atitiktį Taisyklių 7 punkto nurodytam reikalavimui.

15. Žemės ūkio rizikos valdymo fondo, kuris nutraukė veiklą, lėšos turi būti gražinamos Nariams proporcingai jų sumokėtiems įnašams.

V SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ TEIKIMO TVARKA

16. Paramos paraiškos formos nustatytos Taisyklių 1 priede ir 2 priede, Narių deklaracija nustatyta 3 priede, kurie skelbiami Ministerijos ir Agentūros interneto svetainėse adresais www.zum.lrv.lt ir www.nma.lt.

17. Paramos paraiška ir su paramos paraiška pateikiami dokumentai turi būti pildomi lietuvių kalba. Kita kalba užpildytos paramos paraiškos ir pateikiami dokumentai nepriimami.

18. Paramos paraiškos iš pareiškėjų priimamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

19. Pareiškėjai gali teikti paraiškas, tačiau ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.:

19.1. žemės ūkio rizikos valdymo fondų administravimo ir steigimo išlaidoms, nurodytoms Taisyklių 9.1–9.2 papunkčiuose kompensuoti, – teikiami Taisyklių 1 ir 3 priedai;

19.2. išlaidų, išmokamų Nariams kaip finansinės kompensacijos, nurodytų Taisyklių 9.3 papunktyje kompensavimui, – teikiami Taisyklių 2 ir 3 priedai.

20. Paramos paraiškų pildymas, registravimas ir vertinimas atliekamas Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

21. Pareiškėjai teikdami paraiškas Taisyklių 9.3 papunktyje numatytoms išlaidoms kompensuoti, su paraiška pateikia:

21.1. Narių finansines ataskaitas, visuotinio susirinkimo ar kito valdymo organo veiklos protokolą (-us), banko sąskaitų išrašus, pagrindžiančius Nariui skirtų kompensacijų išmokėjimą, kuriuose turi būti nurodyta pavedimo paskirtis, ir kt. dokumentus, nurodytus žemės ūkio rizikos valdymo fondo veiklos taisyklėse, Taisyklių 9.3 papunktyje nurodytoms išlaidoms pagrįsti;

21.2 oficialių informacijų šaltinių ir duomenų bazių duomenis dėl egzistavusių objektyvių priežasčių (gamybinių, rinkos kainų, produkcijos kaštų), dėl kurių įvyko Narių vidutinių metinių pajamų sumažėjimas (netekimas);

21.3. augalų (pasėlių) ir gyvūnų draudimo sutartis, informaciją apie išmokėtas draudimo įmokų kompensacijas.

VI SKYRIUS PARAMOS PARAIŠKŲ VERTINIMAS IR SPRENDIMŲ DĖL PARAMOS SKYRIMO PRIĖMIMAS

22. Paramos paraiškų atrankos vertinime pirmumas nuosekliai Taisyklių 22.1–22.2 papunkčiuose nustatyta tvarka taikomas žemės ūkio rizikų valdymo fondams, kuriuose dalyvauja:

22.1. didesnis skirtingus sektorius atstovaujančių ūkininkų skaičius, neatsižvelgiant į bendrą Narių skaičių;

22.2. didesnis Narių skaičius, neatsižvelgiant į atstovaujamus skirtingus sektorius.

23. Paramos paraiškos, tinkamumo skirti paramą vertinimo metu nustatoma:

23.1. Žemės ūkio rizikos valdymo fondų atitiktis Taisyklių 7 punkte nustatytiems reikalavimams ir ar nėra priežasčių, dėl kurių akreditacija galėtų būti panaikinta;

23.2. ar projektas tinkamas gauti paramą iš EŽŪFKP ir bendrojo finansavimo lėšų, numatytų Lietuvos Respublikos valstybės biudžete, ir galima paramos suma, suapvalinta iki sveikųjų skaičių pagal matematines skaičių apvalinimo taisykles;

23.3. atskiro Nario pajamų sumažėjimas (netekimas), tam įtakos turėjusios priežastys. Atskiro ūkio pajamų praradimams pagrįsti naudojami duomenys iš ūkio finansinės apskaitos;

23.4. ar teikiama parama toms pačioms tinkamoms finansuoti išlaidoms nebuvo, nėra ir nebus finansuojamos iš kitų ES fondų ir kitų viešųjų lėšų.

24. Sprendimą dėl paramos skyrimo arba neskyrimo priima Agentūros direktoriaus įgaliotas asmuo, vadovaudamasis projektų vertinimo rezultatais. Sprendimas įforminamas Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka. Apie priimtą sprendimą Agentūra informuoja Ministeriją per 20 darbo dienų nuo jo priėmimo dienos.

25. Agentūra apie sprendimą dėl paramos skyrimo ar neskyrimo informuoja pareiškėjus Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

26. Agentūrai priėmus sprendimą skirti paramą, pareiškėjas tampa paramos gavėju, paramos sutartis nesudaroma.

VII SKYRIUS MOKĖJIMO PRAŠYMO TEIKIMO, ADMINISTRAVIMO IR PARAMOS IŠMOKĖJIMO TVARKA

27. Agentūra paramą teikia žemės ūkio rizikos valdymo fondui. Paramą Nariui skiria žemės ūkio rizikos valdymo fondas.

28. Projekto įgyvendinimo laikotarpis ne ilgesnis kaip 2025 m. gruodžio 31 d.

29. Taisyklių 9.3 papunktyje numatytoms išlaidoms kompensuoti mokėjimo prašymai neteikiami, parama išmokama priėmus sprendimą skirti paramą.

30. Mokėjimo prašymai Taisyklių 9.1 ir 9.2 papunkčiuose numatytoms išlaidoms kartu su pridedamais dokumentais turi būti pateikti sprendime skirti paramą nustatytais terminais Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka, tačiau ne vėliau kaip iki 2025 m. birželio 30 d.

31. Jeigu paramos gavėjas dėl pateisinamų priežasčių nori pratęsti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar numatyti mažesnę paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą, nei nurodyta sprendime dėl paramos skyrimo, jis iki sprendime skirti paramą nustatyto mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos turi Agentūrai pateikti argumentuotą prašymą. Jei argumentuotas prašymas pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių nepateiktas iki mokėjimo prašymo pateikimo termino pabaigos, bet paramos gavėjas pateikė mokėjimo prašymą, kuriame nurodyta mažesnė paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos suma, Agentūra pateiktą mokėjimo prašymą laiko kaip prašymą keisti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių paramos sumą bei kreipiasi į paramos gavėją, prašydama pateikti argumentus ir paramos gavėjui suteikdama 10 darbo dienų terminą. Jeigu paramos gavėjas nori padidinti paramos objektų paskirstymo tarp paramos dalių atitinkamame mokėjimo prašyme prašomą paramos sumą (sumažinęs paramos sumą atitinkama suma kitame (-uose) mokėjimo prašyme (-uose), pritarimą tokiam keitimui iš Agentūros jis turi gauti iki atitinkamo mokėjimo prašymo pateikimo dienos. Agentūrai priėmus sprendimą atidėti mokėjimo prašymo teikimo terminą ar pakeisti paramos objektų paskirstymą tarp paramos dalių, Administravimo taisyklėse nustatyta tvarka keičiamas sprendimas skirti paramą.

32. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai, jis užregistruojamas, tačiau yra taikomos sankcijos, nustatytos Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje, patvirtintoje Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministro 2014 m. gruodžio 4 d. įsakymu Nr. 3D-929 „Dėl Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikos patvirtinimo“ (toliau – Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodika).

33. Pavėluotai teikiami mokėjimo prašymai priimami Administravimo taisyklėse nustatytu terminu. Mokėjimo prašymą pateikus pavėluotai dėl nenugalimos jėgos (*force*

majeure) ar išimtinių aplinkybių, paramos gavėjas turi Agentūrai raštu paaiškinti vėlavimo priežastis ir pateikti dokumentus, pagrindžiančius vėlavimo priežastis.

34. Mokėjimo prašymai vertinami ir administruojami Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

35. Paramos gavėjų atsiskaitymai su tiekėjais, Nariais ir kitos žemės ūkio rizikos valdymo fondo finansinės operacijos turi vykti tik per finansų įstaigas.

36. Paramos lėšos paramos gavėjams pagal priemonę išmokamos išlaidų kompensavimo būdu, kai paramos gavėjas deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas. Taikant išlaidų kompensavimo mokėjimo būdą, paramos gavėjas pradeda įgyvendinti projektą iš nuosavų arba skolintų lėšų ir sprendime skirti paramą nustatytais terminais Agentūrai teikia mokėjimo prašymus, kuriuose deklaruoja patirtas ir apmokėtas išlaidas, pridėdamas išlaidų pagrindimo ir apmokėjimo įrodymo dokumentus:

36.1. sąskaitas faktūras, sutartis, banko sąskaitų išrašus ir kt. dokumentus Taisyklių 9.1 papunktyje nurodytoms išlaidoms pagrįsti;

36.2. žemės ūkio rizikos valdymo fondo steigimo sutartį (-is), visuotinio susirinkimo ar kito valdymo organo veiklos protokolą (-us), narystės ar kitas sutartis, banko sąskaitų išrašus, pagrindžiančius Narių įnašų mokėjimus į pradinį pasirašytąjį kapitalą, kuriuose turi būti nurodyta pavedimo paskirtis, ir kt. dokumentus, nurodytus žemės ūkio rizikos valdymo fondo veiklos taisyklėse, Taisyklių 9.2 papunktyje nurodytoms išlaidoms pagrįsti;

37. Paramos gavėjas gali pateikti iki 4 mokėjimo prašymų per kalendorinius metus.

38. Baigęs įgyvendinti projektą, paramos gavėjas pateikia Agentūrai paskutinį mokėjimo prašymą, kuriame deklaruoja per laikotarpį nuo paskutinio mokėjimo prašymo patirtas ir apmokėtas tinkamas finansuoti išlaidas ir galutinę projekto įgyvendinimo ataskaitą.

39. Patikros vietoje atliekamos ir paramos lėšos išmokamos Administravimo taisyklių nustatyta tvarka.

40. Žemės ūkio rizikos valdymo fondų, gavusių paramą sąrašas skelbiamas Agentūros interneto svetainėje (www.nma.lt).

VIII SKYRIUS SANKCIJOS

41. Netinkamai įgyvendinančiam (įgyvendinusiam) projektą paramos gavėjui gali būti taikomos ES ir Lietuvos Respublikos teisės aktuose numatytos sankcijos. Gali būti taikomos tokios sankcijos: paramos sumažinimas, paramos teikimo sustabdymas ir (arba) nutraukimas, ir (arba) reikalavimas grąžinti visą ar dalį sumokėtos paramos; apribojimas teikti paraiškas;

kitos poveikio priemonės dėl su gauta arba prašoma parama susijusių įsipareigojimų nevykdymo ir (arba) nustatytų reikalavimų nesilaikymo.

42. Detali sankcijų apskaičiavimo ir taikymo tvarka nustatyta Sankcijų už teisės aktų nuostatų pažeidimus įgyvendinant Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 metų programos priemonės taikymo metodikoje.

IX SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

43. Pasikeitus šiose Taisyklėse nurodytiems teisės aktams, tiesiogiai taikomos naujos šių teisės aktų nuostatos.

44. Žemės ūkio rizikos valdymo fondo nepanaudotos paramos lėšos grąžinamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą. Žemės ūkio rizikos valdymo fondo, kuris nutraukė veiklą, lėšos grąžinamos žemės ūkio rizikos valdymo fondo, nariams proporcingai jų sumokėtiems įnašams. Gautos ir žemės ūkio rizikos valdymo fondo narių prarastoms pajamoms kompensuoti nepanaudotos paramos lėšos (iš Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšų ir (arba) Europos Sąjungos fondų lėšų) grąžinamos į Lietuvos Respublikos valstybės biudžetą, kur apskaitomos teisės aktų nustatyta tvarka iki bus grąžintos į EŽŪKPF biudžetą arba bus priimtas Europos Komisijos sprendimas dėl kitokio jų naudojimo.

Priedų pakeitimai:

1 priedas

2 priedas

3 priedas

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos žemės ūkio ministerija, Įsakymas

Nr. [3D-123](#), 2023-03-02, paskelbta TAR 2023-03-02, i. k. 2023-03880

Dėl žemės ūkio ministro 2021 m. gruodžio 27 d. įsakymo Nr. 3D-862 „Dėl Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos priemonės „Rizikos valdymas“ veiklos srities „Pajamų stabilizavimo priemonės (žemės ūkio rizikos valdymo fondai)“ įgyvendinimo taisyklių patvirtinimo